

CDN

Centrum Doskonalenia Nauczycieli
w Pile

Wiadomości Opinie Materiały

Biuletyn Pilskiej Oświaty

2/2021

ISSN 1429-6276

Wydaje

Centrum Doskonalenia
Nauczycieli w Pile
ul. Bydgoska 21
64-920 Piła

Kontakt:

Dyrektor

67 352 70 11

Sekretariat

67 352 70 10

**Pracownia Kształcenia
Ustawicznego**

67 352 70 20
67 352 70 22
pku@cdn.pila.pl

Pracownia Doradztwa

67 352 70 26
pd@cdn.pila.pl

**Pracownia Informacji
i Wydawnictw**

67 352 70 22
67 352 70 40
piw@cdn.pila.pl

Redaktor naczelny

Grzegorz Bogacz

Zespół Redakcyjny

Katarzyna Kwaśnik
dr Danuta Kitowska
dr Paweł Owsiany

Skład-Lamanie

Sławomir Kozłowski

Korekta

Katarzyna Włodkowska

W NUMERZE

Wstęp

1

Dobre praktyki

1. Izabella Bartol – Kreatywność, czyli co? 2
2. Joanna Blajchert, Iwona Manikowska, Marzena Teterus, Małgorzata Wucens – Cztery strony edukacji – współpraca i kreatywność. Samouczek narzędziowy nauczyciela
 - część 1 – TEAMS I FORMS z pakietu Office365;
 - część 2 – GOOGLE MEET, LEARNING APPS4
3. Katarzyna Pastusiak – „Znów przyjdzie maj, a z majem...” łączy. Kilka praktycznych wskazówek, by uniknąć niepotrzebnych łez 9
4. Edyta Piekarska – Jakie są trudności, a jakie potrzeby uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w czasie pracy stacjonarnej i zdalnej? 12
5. Magdalena Ślawska – Facebook w służbie edukacji – jak wykorzystać możliwości mediów społecznościowych w nauczaniu. 15
6. Katarzyna Włodkowska – Góra Mocy, czyli jak rozwiązywać problemy? 18

mgr Katarzyna Kwaśnik, nauczyciel konsultant, CDN w Pile

Wstęp

Szanowni Państwo

Jesteśmy czujni. Przedstawiamy drugi numer Biuletynu „Wiadomości – Opinie – Materiały”. Staramy się NIM wywołać wiosenną aurę edukacyjną, prezentując przykłady ciekawych rozwiązań metodycznych. Rozwiązań świetnie wpisujących się w dzisiejszą, jakże „dziwną” edukację.

Wspinałam wstępem do lektury Biuletynu wydaje się słowo o „Kreatywności”. Zaprezentowana wieloaspektowość pojęcia czyni GO jeszcze ciekawszym, rzec by można tajemniczym. Rozważania w kontekście edukacji rozbudzają Naszą refleksyjność, a podane przykłady jej budowania, są zacznym do działania.

Podążając tropem „kreatywności” znajdziemy kolejny głos. To propozycja będąca inspiracją dla każdego nauczyciela, właściwie to przewodnik po narzędziach zdalnego nauczania, TU w formie broszury, dotyczącej, jakże popularnej aplikacji Teams, Google Meet oraz Learning Apps.

Kolejna propozycja to świeże spojrzenie na media społecznościowe (Fb). Ich wykorzystanie w praktyce szkolnej z przydatnymi wskazówkami do konkretnych działań metodycznych.

Nauczanie zdalne to ogrom niewypowiedzianych emocji i problemów. Problemów, które trzeba rozwiązywać „tu i teraz”, stąd propozycja „Góra mocy...”. To gotowy scenariusz na spotkanie z uczniami w celu poszukiwania ICH mocnych stron, umiejętności ICH nazwania i wykorzystania w życiu codziennym oraz w przestrzeni szkolnej.

Szczególnie interesująca wydaje się propozycja dotycząca pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE). To spojrzenie na dziecko, na jego możliwości oraz rodzące się trudności dające kafeiterię emocji towarzyszącej procesowi uczenia się – nauczania. Wartością artykułu jest jego aspekt praktyczny, a niebanalnym dodatkiem prezentacja fotografii z opisem ich wykorzystania w praktyce.

Awans zawodowy nauczyciela to temat zawsze aktualny, szczególnie w tym momencie roku szkolnego. Oto nauczyciele przygotowują się do pisania sprawozdania z realizacji stażu na awans zawodowy. Dajemy praktyczny poradnik, co zrobić i jakich błędów się ustrzec, aby sprawozdanie było poprawne. Nietuzinkowym dodatkiem są notatki graficzne dotyczące ww. tematu, autorstwa dr Danuty Kitowskiej.

Podsumowując, bieżący Biuletyn jest z grupy „dobre praktyki”, gdzie wieloaspektowość propozycji nauczania zdalnego, a także stacjonarnego czyni go interesującym, być może będący przyczynkiem do połączenia obu form nauczania. W końcu nauczyciele dokonali „skoku” w korzystaniu z technologii informacyjnej. Szkoda byłoby to zarzucić, a może warto wykorzystać i podryfować w kierunku nauczania hybrydowego.

Katarzyna Kwaśnik

CDN

Centrum Doskonalenia Nauczycieli
w Pile

Kreatywność, czyli co?

**„Każdy posiada ogromne pokłady kreatywności,
które wynikają z faktu bycia człowiekiem.
Wyzwanie polega na tym, by je rozwijać”.**

Ken Robinson

Słowo „kreatywność” pojawia się w naszym języku coraz częściej i obejmuje zagadnienia dotyczące różnych dziedzin. Mówi się o „kreatywnej sprzedaży”, „kreatywnym produkcie”, „kreatywnym pracowniku”, czy – w kontekście edukacji – „kreatywnych uczniach”, „kreatywnych projektach”, „kreatywnym uczeniu się”. Czym tak naprawdę jest kreatywność i jakie zawiera w sobie znaczenia? Czy na pewno w szkole potrzebujemy kreatywnych uczniów? Czy dobrze jest mieć kreatywnych nauczycieli? A może kreatywny uczeń i nauczyciel potrzebują siebie nawzajem? A co jeśli ma się kreatywnego nauczyciela, a samemu nie jest się kreatywnym uczniem – albo odwrotnie? Czy wszyscy są kreatywni? Czy muszą tacy być? Czy człowiek kreatywny się rodzi, czy też może nabyć „kreatywnych” umiejętności pod wpływem czynników z zewnątrz?

Kreatywność – kim jesteś?

Te i inne pytania zadaje sobie wielu z nas – nauczycieli, którzy chcieliby zrozumieć, czym kreatywność naprawdę jest i w jaki sposób można ją wykorzystać w praktyce szkolnej. Nie jest to jednak takie proste, bowiem definicji kreatywności jest ponad sto. Krzysztof Szmidt w swojej książce „Trening kreatywności” pisze, że jest ona „zdolnością człowieka do tworzenia wytworów nowych i wartościowych; wartościowych – to znaczy cennych pod jakimś względem (estetycznym, praktycznym, naukowym) od tego, co było do tej pory. Cechą definiującą kreatywność, obok nowości, jest wartość – człowiek kreatywny to ktoś, kto jest zdolny generować pomysły, które czynią nasz świat lepszym, bardziej prawdziwym lub piękniejszym”¹. Dla wielu ludzi pojęcie „kreatywności”

jest tożsame z pojęciem „twórczości”, ponieważ odnosi się do cech człowieka, który jest zdolny tworzyć rzeczy mające pozytywną, określoną wartość, czyli związaną z prawdą czy pięknem. Irena Pufal – Struzik w książce „Podmiotowe i społeczne warunki twórczej aktywności artystów” używa pojęcia „kreatywność osobowa”. Definiuje ją jako „kompleks indywidualnych i osobowościowych właściwości podmiotu, sprzyjających świadomemu, samodzielnemu formułowaniu problemów, generowaniu oryginalnych idei i niestereotypowych rozwiązań, które podmiot potrafi umiejętnie wykorzystać w różnych okolicznościach i w różnym czasie”². Słownik Język Polskiego z kolei podaje dwie definicje słowa „kreatywny”: „1. zdolny do tworzenia czegoś nowego, oryginalnego; twórczy, pomysłowy; 2. mający na celu tworzenie czegoś nowego, oryginalnego, np. kreatywna dyskusja, decyzja”³. Warto odnieść to do refleksji Wiesławy Limont⁴, która twierdzi, że **należy używać tego terminu z rozmysłem, bowiem w przeciwnym wypadku „kreatywne” może stać się wszystko: marketing, nauczanie czy wychowanie**. Według niej najważniejszą cechą kreatywności, która ją odróżnia od twórczości, jest „samoświadomość jednostki”. Richard Luecke, autor książki „Zarządzanie kreatywnością i innowacją” uważa, że kreatywność jest „procesem rozwijania i wyrażania nowatorskich pomysłów w celu rozwiązania problemów lub zaspokajania potrzeb”⁵. Inny autor – Herald Haves – w książce pt. „Jestem genialny, czyli jak wykorzystać w 100% swój potencjał umysłowy” pisze, że kreatywność jest „zdolnością samą w sobie do tworzenia czegoś nowego, do nowych pomysłów, nowych idei”⁶. W myśl tych definicji możemy wysnuć

¹ K. J. Szmidt, Trening kreatywności, Podręcznik dla pedagogów, psychologów i trenerów grupowych, Gliwice 2013

² Ibidem, s. 23 - 24

³ <https://sjp.pl/kreatywny>

⁴ W. Limont, Teoria i praktyka edukacji uczniów zdolnych, Kraków 2004

⁵ R. Luecke, R. Katz, Zarządzanie kreatywnością i innowacyjnością, Czarnów, 2005, s. 123

⁶ H. Haves, Jestem genialny, czyli jak wykorzystać w 100% swój potencjał umysłowy, Chorzów, 2005, s.163

wniosek, że termin ten oznacza zdolność człowieka do wytwarzania oryginalnych pomysłów, rozwiązywania różnych problemów w domu, szkole, pracy. Przekładając tę definicję na grunt szkolny możemy wywnioskować, że **każdy człowiek może być kreatywny, ponieważ każdy jest w stanie tę zdolność nabyć**. My nauczyciele – możemy stać się kreatywni pod wpływem impulsu, który nas zainspiruje do działania. Modyfikujemy więc nasze działania, ulepszymy, doskonalimy w taki sposób, by były społecznie użyteczne. To samo dotyczy uczniów. Aby wydobyć z nich potencjał, warto ich zainspirować, zapalić do działania, zainicjować proces twórczy. Z mojego doświadczenia wynika, że nic tak nie inspiruje do pracy jak PRAWDA. Jeśli jesteśmy autentyczni, prawdziwi w tym, co robimy, wówczas mamy szansę na zbudowanie mostów łączących pokolenia. Jedna mała myśl może zakiełkować w drugiej, jedna metafora dopełnić kolejną, jeden pozytywny gest uruchomić następny itd.. Ken Robinson w książce „Oblicza umysłu. Ucząc się kreatywności” pisze, że: „1. Wszyscy mają twórcze możliwości, ale często nie wiedzą, jakie; 2. Te możliwości są największym dostępnym zasobem organizacji; 3. Rozwijanie i wykorzystywanie twórczych możliwości wymaga systemowej strategii dla stworzenia kultury innowacyjności w całej organizacji, włączając – lecz nie tylko – kreatywne wydziały”⁷.

Skoro już wiesz, że kreatywność należy doskonalić, to zastanów się, na jakim sam/sama jesteś etapie. Czy uważasz się za osobę kreatywną? Jakie cechy charakteryzują taką osobę?

- Jest to odwaga. Ludzie kreatywni podejmują ryzyko choć wiedzą, że mogą ponieść porażkę. Jednak – jak powiedział Winston Churchill – „Sukces to zdolność przechodzenia od porażki do porażki bez utraty entuzjazmu”.
- Gotowość do uczenia się i poznawania nowych rzeczy. Osoba kreatywna jest głodna wiedzy, lubi się uczyć, poznawać nowe rzeczy, poszerzać swoje horyzonty.
- Motywacja wewnętrzna. Oznacza to, że taka osoba nie musi mieć bodźców z zewnątrz, by zacząć działać, jest samosterowalna, zapala ją „iskra działania”.

- Intuicja. Ludzie kreatywni często czują, w jaką stronę powinni pójść.

Kreatywność – od czego zacząć?

Pamiętaj, że kreatywność to nie dar, który na jednych spada, na innych nie. To nie prezent, z którym człowiek obudzi się następnego dnia. Kreatywność to systematyczna praca nad sobą, nad swoimi umiejętnościami, potrzebami, nad potrzebą zmiany tego, co się nie sprawdza, co można ulepszyć. Mówi się, że „potrzeba jest matką wynalazków”. Tak jest i w przypadku kreatywności. Skoro coś nie działa, zastanówmy się, jak to zmodyfikować, by spełniało funkcje, na których nam zależy.

Warto też mieć na uwadze i to, że skoro chcemy kształcić kreatywnych ludzi, sami musimy

Sala lekcyjna to idealne miejsce do pobudzania uczniowskiej kreatywności. Możemy ją rozbudzić za pomocą wywołania w naszych podopiecznych stanu zadziwienia. Erich Fromm w swoim szkicu o postawie twórczej wymienia zadziwienie i ciekawość jako pierwszy czynnik sprzyjający rozwojowi tej postawy. Uważa, że dzieci łatwo jest zaintrygować, ponieważ wszystko jest dla nich nowe, nieznanne, tajemnicze. Twierdzi, że proces edukacyjny zmniejsza zdolność wielu ludzi do zachwytu. „Czują, że powinni wszystko wiedzieć i dlatego zdumienie czy zaintrygowanie czymkolwiek jest dla nich objawem ignorancji. Gubią więc tak charakterystyczną ciekawość świata i zaczynają pojmować go w sposób naturalny. W istocie zaciekawienie poprzedza wszelką twórczość, czy to w sztuce, czy w nauce”⁸. Dobrze jest więc, aby tak zaprojektować lekcje, aby na nowo rozpalili w uczniach ich dziecięcą ciekawość, zachęcić do namysłu i obserwacji otaczającego nas świata.

Ćwiczeń na rozbudzenie kreatywności jest bardzo wiele. Dobrym przykładem jest zadanie, które opublikował w swojej książce Krzysztof Szmidt⁹. Nosi ono tytuł „Czy to nie dziwne?” Chodzi w nim o to, by zadać uczniom takie pytania, które zmuszą ich do refleksji, do spojrzenia na daną rzecz, produkt, problem z zupełnie innej perspektywy. Autor proponuje ćwiczenie dotyczące chleba, ponieważ jest to nasz produkt powszedni, nad którym się na co dzień nie zastanawiamy. Pro-

⁷ K. Robinson, Oblicza umysłu. Ucząc się kreatywności, Kraków, 2010, s. 13

⁸ E. Fromm, The Creative Attitude, New York, 1959, w: K. J. Szmidt, Trening kreatywności. Podręcznik dla pedagogów, psychologów i trenerów grupowych, Gliwice, 2013, s. 68

⁹ K. Szmidt, ibidem, s. 71

ponuje skupienie się na tym produkcie za pomocą następujących pytań:

- Czy to nie dziwne, że w naszej kulturze chleb jest podstawą menu? Dlaczego właśnie chleb, a nie coś innego?
- Czy to nie dziwne, że chleb czerstwieje? Dlaczego tak się dzieje?
- Czy to nie dziwne, że ciasto chleba znalazło połączenie z tak wieloma innymi rzeczami jak rodzynki, nasiona zbóż, owoce?

Pytania te warto zmodyfikować i zastosować na lekcji języka polskiego, na przykład w kontekście wiedzy na temat bohaterów literackich:

- Czy to nie dziwne, że Balladyna zdecydowała się na tak straszny krok jak zabicie siostry? Co mogła zrobić innego, by wygrać konkurs?
- Czy to nie dziwne, że Romeo i Julia w taki sposób przypieczętowali swoją miłość? Jak inaczej mogli się zachować?
- Czy to nie dziwne, że Świtezianka tak okrutnie ukarała młodzieńca? Co innego mogła zrobić, by dać nauczkę chłopcu?

Podsumowując, co należy zrobić, by stać się kreatywnym? Po prostu w to uwierzyć i zacząć nad sobą pracować. Nic się nie zdaje samo, dopóki nie zrobisz pierwszego kroku.

Małgorzata Wucens, doradca metodyczny matematyki, CDN w Pile

Marzena Teterus, doradca metodyczny historii i wos, CDN w Pile

Joanna Blajchert, doradca metodyczny chemii, CDN w Pile

Iwona Manikowska, doradca metodyczny fizyki, CDN w Pile

Cztery strony edukacji - współpraca i kreatywność

„Można dostrzec dynamiczną naturę kreatywnego myślenia w pracy pojedynczych osób, ale staje się to znacznie bardziej oczywiste, jeśli przyjrzymy się pracy wielkich twórczych grup, jak Traveling Wilburys. Grupa odniosła sukces nie dlatego, że jej członkowie myśleli w ten sam sposób, ale ponieważ byli od siebie tak różni. Mieli różne talenty, różne zainteresowania i różne brzmienie. Znaleźli jednak sposób pracy ze sobą, w którym różnice pobudzały ich nawzajem, pozwalając stworzyć coś, do czego nigdy nie byliby zdolni w pojedynkę. To w tym znaczeniu kreatywność czerpie nie tylko z naszych własnych, osobistych zasobów, ale także z szerokiego świata pomysłów i wartości innych ludzi. W tym miejscu argument za rozwijaniem pokładów naszej kreatywności nabiera na sile”¹.

Świeże pomysły.

Pomysłowość jest niezbędna w wielu zawodach, nie tylko tych w branży kreatywnej. Twórcze myślenie i aktywne działanie w szkole – to temat, który w 2020 roku nabrał szczególnego sensu i znaczenia. Czas pracy i nauki zdalnej był i jest wyzwaniem dla uczniów, ich rodziców i nauczycieli. Wielu pedagogów ucząc zdalnie nie odczuwa satysfakcji z wykonywanej pracy. Nie wiedzą, czy ich wysiłek nie pójdzie na marne. Suche przekazy-

wanie informacji, gdy nie czuć atmosfery i energii klasy jest nie łąda wyzwaniem. Na żywo wszystko odbywa się zupełnie inaczej. W marcu 2020 r. nauczyciele szybko musieli dostosować się do kompletnie nowej formy pracy, stąd godziny, dni i tygodnie spędzone na samokształceniu w poszukiwaniu narzędzi i metod odpowiednich do prowadzenia zajęć online. Niezmiernie ważnym elementem stała się pomysłowość, oryginalność oraz innowacyjność nauczyciela. Zaangażowana postawa prowadzącego zajęcia łatwo udziela się uczniom, obejmując także aktywnością i kreatywnością szersze kręgi szkolnej społeczności. Bierny nauczyciel nigdy nie dokona motywującego zrywu uczniów. Natomiast aktywny ...

Cytat zamieszczony we wstępie tego artykułu pochodzi z książki Kena Robinsona „Uchwycić żywioł” i doskonale obrazuje początek naszej współpracy, która rozpoczęła się we wrześniu 2020 roku. Naszej, czyli nauczycieli doradców matematyki, fizyki chemii oraz historii i wiedzy o społeczeństwie – tak różnych pod względem nauczanego przedmiotu, doświadczenia zawodowego, ale także charakterów i sposobów pracy. A jednak udało nam się zapoczątkować działanie w naszym zespole. Praca zespołowa to pojęcie, które funkcjonuje już na poziomie przedszkola i szkoły. W ra-

¹ K. Robinson, Uchwycić żywioł, wyd. Element, Gliwice, 2017

mach edukacji dzieci młodsze, a później młodzież uczy się mechanizmów, które pozwalają na efektywną współpracę z innymi. Umiejętność ta przydaje się również w dorosłym życiu, zwłaszcza na polu zawodowym. Jesteśmy tego przykładem. Współpraca nabrała dla nas zupełnie innego wymiaru wywodzącego się z edukacji opartej o STEAM. Korzyści z takiego podejścia odnieśliśmy my, jak i nasi nauczyciele i uczniowie.

Jak znaleźć jednak wspólny mianownik, odpowiednią płaszczyznę współpracy między nauczycielami różnych przedmiotów i doradcami metodycznymi chemii, historii, fizyki, matematyki i wiedzy o społeczeństwie? W jaki sposób? Przede wszystkim w taki, że każda z nas ma swoje pomysły na różne sytuacje – czy to problematyczne, czy takie, które mają usprawnić pracę. Ponadto, jesteśmy przekonane, że trudne sprawy można przedstawiać w prosty sposób i nie tylko przy pomocy podręczników. Naszym zdaniem zdalna szkoła powinna opierać się na ciekawych projektach, a nie żmudnych lekcjach. Niestety nadal, pomimo wyraźnych zapisów w podstawie programowej, niewielki odsetek nauczycieli pracuje w sposób interdyscyplinarny, łącząc wiedzę i umiejętności z różnych przedmiotów. W konsekwencji tego uczniowie mają problemy z elastycznym wykorzystaniem zdobytych umiejętności i kompetencji w ramach kilku przedmiotów. Stąd nasz pomysł na „połączenie sił” i współpracę w ramach spotkań metodycznych dla nauczycieli chemii, historii, fizyki, matematyki i wiedzy o społeczeństwie szkół podstawowych i ponadpodstawowych powiatów: chodzieskiego, czarnkowsko – trzcianieckiego, pilskiego, wągrowieckiego i złotowskiego.

I SPOTKANIE METODYCZNE DLA NAUCZYCIELI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH I PONADPODSTAWOWYCH z cyklu:

WSPÓŁPRACA SIĘ OPŁACA - EFEKTYWNE NAUCZANIE PRZEWIDUJĄC WSPIERANIE. NAUCZANIE ZDALNE W PIGUŁCE.

CZ.1 - TEAMS I FORMS

SPOTKANIE ONLINE
23.11.2020 r. godzina: 16.00

Rejestracja poprzez link.
Wszelkich informacji udzielają nauczyciele doradcy metodyczni:
chemia: j.blajchert@cdn.pila.pl
historia: m.teterus@cdn.pila.pl
fizyka: i.manikowska@cdn.pila.pl
matematyka: m.wucens@cdn.pila.pl

II SPOTKANIE METODYCZNE DLA NAUCZYCIELI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH I PONADPODSTAWOWYCH z cyklu:

WSPÓŁPRACA SIĘ OPŁACA - EFEKTYWNE NAUCZANIE PRZEWIDUJĄC WSPIERANIE. NAUCZANIE ZDALNE W PIGUŁCE.

CZ.2 GOOGLE MEET I LEARNING APPS

SPOTKANIE ONLINE
07.12.2020R. GODZINA: 16.00

Rejestracja poprzez link.
Wszelkich informacji udzielają nauczyciele doradcy metodyczni:
chemia: j.blajchert@gmail.com
historia: m.teterus@cdn.pila.pl
fizyka: i.manikowska@cdn.pila.pl
matematyka: m.wucens@cdn.pila.pl

Podczas spotkań zdalnych z nauczycielami nie tylko prezentujemy platformy edukacyjne i narzędzia do pracy zdalnej z uczniami, ale przede wszystkim dzielimy się doświadczeniem, prezentujemy pomysły i rozwiązania autorskie, nie tylko swoje, ale i innych nauczycieli. Pokazujemy także w jaki sposób prezentowane narzędzia i aplikacje można wykorzystać w nauczonym przedmiocie z uwzględnieniem etapu edukacyjnego. Wspólna praca i wzajemna sympatia pozwoliła nam m.in.:

- opanować zdolność skutecznej komunikacji,
- przyjmować konstruktywną krytykę,
- otworzyć się na pomysły i sugestie ze strony pozostałych doradców,
- rozbudzić kreatywność i odwagę,
- skupić się na realizowaniu wspólnych celów, a nie tylko własnych interesów,
- mieć poczucie odpowiedzialności za pracę zespołową,
- udzielać sobie wsparcia oraz okazywać zaufanie,
- zadbać o stworzenie i utrzymanie dobrej atmosfery
- generować pomysły na kolejne działania i projekty.

Obserwujemy, że taka forma pracy - współpracy przynosi wiele korzyści i satysfakcji. Rozwijają się umiejętności zwanych umiejętnościami kluczowymi.

O kompetencjach kluczowych raz jeszcze²

Od wielu lat kształcenie uczniów opiera się na realizacji treści wynikających z podstawy programowej głównie na bazie danego przedmiotu. Skuteczne nauczanie wymaga jednak, by zdobywana wiedza przeradzała się nie tylko w wiedzę i umiejętności, ale przede wszystkim w kompetencje.

Kompetencje kluczowe – jest to zestaw najważniejszych kompetencji, bez których nie można kształtować kompetencji pozostałych.

Ustanowiono osiem kompetencji kluczowych:

- **porozumiewanie się w języku ojczystym**, czyli zdolność wyrażania i interpretowania pojęć, myśli, uczuć, faktów i opinii w mowie i piśmie (rozumienie ze słuchu, mówienie, czytanie i pisanie) oraz językowej interakcji w odpowiedniej i kreatywnej formie w pełnym zakresie kontekstów społecznych i kulturowych,
- **porozumiewanie się w językach obcych**, co obejmuje – oprócz głównych wymiarów umiejętności porozumiewania się w języku ojczystym – mediację i rozumienie różnic kulturowych; stopień biegłości zależy od kilku czynników oraz możliwości rozumienia ze słuchu, mówienia, czytania i pisania,
- **kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne** – kompetencje matematyczne obejmują umiejętność rozwijania i wykorzystywania myślenia matematycznego w celu rozwiązywania problemów wynikających z codziennych sytuacji, z naciskiem na proces, działanie i wiedzę; podstawowe kompetencje naukowo-techniczne dotyczą opanowania, wykorzystywania i stosowania wiedzy oraz metod objaśniających świat przyrody; obejmują one rozumienie zmian powodowanych przez działalność ludzką oraz odpowiedzialność poszczególnych obywateli,
- **kompetencje informatyczne** obejmują umiejętność i krytyczne wykorzystywanie technologii społeczeństwa informacyjnego (TSI), a tym samym podstawowych umiejętności w zakresie technologii informacyjnych i komunikacyjnych (TIK),
- **umiejętność uczenia się** jest związana ze zdolnością konsekwentnego uczenia się, organizowania własnego procesu uczenia się, indywidualnie oraz w grupach, odpowiednio do własnych potrzeb, a także świadomością metod i możliwości,
- **kompetencje społeczne i obywatelskie** – kompetencje społeczne to kompetencje osobowe, interpersonalne i międzykulturowe oraz wszelkie formy zachowań przygotowujących osoby do skutecznego i konstruktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym – związane z dobrem osobistym i społecznym; ważne jest zrozumienie zasad postępowania i zwyczajów w różnych społeczeństwach i środowiskach, w których funkcjonują dane osoby; kompetencje obywatelskie, a zwłaszcza znajomość pojęć i struktur społecznych i politycznych (demokracji, sprawiedliwości, równości, obywatelstwa i praw obywatelskich), przygotowują do angażowania się w aktywne i demokratyczne działania,
- **inicjatywność i przedsiębiorczość** – zdolność do wcielania pomysłów w czyn, kreatywność, innowacyjność i podejmowanie ryzyka, a także zdolność do planowania przedsięwzięć i prowadzenia ich dla osiągnięcia zamierzonych celów – dana osoba ma świadomość kontekstu swojej pracy i jest zdolna do wykorzystywania poja-

² Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (2006/962/WE)

wiających się szans; jest to podstawa do nabywania bardziej konkretnych umiejętności i wiedzy potrzebnych tym, którzy podejmują przedsięwzięcia o charakterze społecznym lub handlowym lub w nich uczestniczą; powinno to obejmować świadomość wartości etycznych i promować dobre zarządzanie,

- **świadomość i ekspresja kulturowa** – obejmuje docenianie znaczenia twórczego wyrażania idei, doświadczeń i emocji za pośrednictwem szeregu środków wyrazu (muzyki, sztuk teatralnych, literatury i sztuk wizualnych).

Czytając opisy kompetencji kluczowych, oczywiste jest, jak są one niezbędne przy skutecznej i twórczej współpracy nauczycieli, doradców i uczniów. Nie ma, wątpliwości, że powinny być na każdym etapie kształcone i rozwijane.

Do pełnego wykorzystania potencjału człowieka i jego wszechstronnego wykształcenia konieczna jest integracja między przedmiotowa, ale i jednocześnie kształtowanie kluczowych umiejętności, które nie są możliwe bez zbudowania efektywnej współpracy nauczycieli różnych przedmiotów. Nasza współpraca wokół kompetencji kluczowych jest niczym innym jak wykorzystaniem każdej nadarzającej się okazji i wszystkich sprzyjających sytuacji, by je kształtować. Różnorodność i wyzwania zachęcają do rozwoju i otwierania się na nowe możliwości. Mobilizują i zmuszają do wyjścia poza strefę komfortu i opuszczenia utartych i dobrze nam znanych ścieżek. Umysł się otwiera, rodzą się pomysły. Wsparcie dawane i otrzymywane w zespole dobrze współpracujących ludzi procentuje i prowadzi do uzyskania wspaniałych rezultatów.

Współpraca - efekty

“Inteligencja to umiejętność dostosowanie się do zmian”. - Stephen Hawking

Kilka miesięcy bycia w tym dynamicznym procesie interdyscyplinarnej współpracy zaowocowało pomysłami, projektami, wspólnymi szkoleniami, a także opracowaniem cyfrowego narzędziowego samouczka dla nauczycieli jako uzupełnienia prowadzonych szkoleń.

Nasza broszurka dołączona do tego artykułu

powstała jako namacalny efekt procesu zapoczątkowanego we wrześniu 2020 roku. Wtedy, jak pisze wspomniany już Ken Robinson, zaczęła się dla nas “... podróż, która może mieć wiele różnych etapów i nieoczekiwanych zwrotów, może wymagać różnego rodzaju umiejętności i wiedzy i skończyć się w miejscu całkowicie z początku nieprzewidzianym”.

Samouczek zawiera opisane krok po kroku etapy poprowadzenia lekcji zdalnej w MS Teams oraz przygotowania testu w MS Forms. Dla osób korzystających z narzędzi Google opisane zostało narzędzie Google Meet dzięki, któremu również poprowadzisz zajęcia. Natomiast osoby poszukujące ciekawej platformy do tworzenia ćwiczeń i gier edukacyjnych, przygotowałyśmy wprowadzenie do Learning Appss.

Mamy nadzieję, że nasza broszurka będzie miała wpływ na wzrost kompetencji cyfrowych wśród nauczycieli.

Kliknij

CDN

Centrum Doskonalenia Nauczycieli
w Pile

Katarzyna Pastusiak, nauczyciel doradca metodyczny, ekspert ds. awansu zawodowego nauczycieli CDN w Pile

„Znów przyjdzie maj, a z majem...” lzy Kilka praktycznych wskazówek, by uniknąć niepotrzebnych lez

31 maja 2021r. wielu nauczycieli zakończy swoje staże na kolejne stopnie awansu zawodowego. Kwiecień to dobry czas, aby przeanalizować swój plan rozwoju, sprawdzić, które z działań nie zostały jeszcze zrealizowane i w miarę możliwości postarać się je zrealizować. To również najlepszy czas, aby spotkać się i porozmawiać ze swoim opiekunem stażu (nauczyciel stażysta i kontraktowy) oraz z dyrektorem szkoły.

W żadnych przepisach prawa nie ma takiego zalecenia, ale wydaje się ono niezbędne, aby ustalić wszystkie szczegóły związane ze sprawozdaniem – zanim jeszcze zaczniemy je pisać, pomoże również uniknąć rozbieżności i ułatwi sporządzenie oceny dorobku zawodowego.

Spotkanie z opiekunem stażu i dyrektorem szkoły

Opiekuna stażu przydziela nauczycielowi (stażysty i kontraktowemu) dyrektor szkoły na początku stażu. Ma on określone zadania w ścieżce awansu (zob. § 5 Rozporządzenia MEN z dnia 26 lipca 2018 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli oraz zmian w tym rozporządzeniu z dnia 23 sierpnia 2019 r.), a jednym z nich jest przygotowanie projektu oceny dorobku zawodowego. Projekt ten przedstawia dyrektorowi w ciągu 7 dni od zakończenia stażu przez jego podopiecznego.

W czasie spotkania ustalcie:

Jakich materiałów/dokumentów będą potrzebowali opiekun stażu i dyrektor do sporządzenia oceny (np. różnego rodzaju zaświadczenia, których nie ma w dokumentacji szkoły, ocena dorobku zawodowego za część stażu lub ocena pracy z poprzedniej placówki, jeżeli staż był rozpoczęty w poprzednim miejscu pracy, itp.)

Termin oddania sprawozdania. Ma to szczególne uzasadnienie w przypadku nauczyciela stażysty i kontraktowego, ponieważ mimo, że termin jest ustalony w przepisach prawa (7 dni od zakończenia stażu), to wydaje się niezbędne, aby opiekun stażu zanim napisze projekt oceny dorobku dla dyrekto-

ra, sam zapoznał się ze sprawozdaniem nauczyciela, aby w tym projekcie odnieść się do wymagań koniecznych, które wypływają z rozporządzenia: Opiekun stażu przedstawia dyrektorowi szkoły projekt oceny dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu, ze szczególnym uwzględnieniem obserwowanych zajęć prowadzonych przez nauczyciela oraz stopnia zaangażowania w realizację wymagań koniecznych do uzyskania odpowiednio stopnia nauczyciela kontraktowego albo nauczyciela mianowanego (por. § 5.2 Rozporządzenia MEN z dnia 23 sierpnia 2019r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli). Dlatego lepiej byłoby napisać sprawozdanie szybciej, aby opiekun stażu miał do niego dostęp, zanim napisze projekt oceny.

Formę pisania sprawozdania (tabelaryczna, opisowa czy punktowa) – to powinno być ustalone zanim nauczyciel zacznie je pisać. Zdarza się, że nauczyciel ma swoją wizję, a dyrektor swoją. Mimo, że nie ma narzuconej przez przepisy prawa formy pisania sprawozdania – najlepiej ustalić to w rozmowie z dyrektorem. Nie ma też znaczenia w jakiej formie był napisany plan rozwoju, ważne jest odniesienie do realizacji zaplanowanych działań, a nie jaką formę przyjmujemy. Tym bardziej, że komisji przedstawiamy tylko kopię sprawozdania z realizacją planu rozwoju, a sam plan rozwoju pozostaje w dokumentach szkolnych.

Kryteria wg których napiszemy sprawozdanie (wymagania niezbędne, powinności czy wg zupełnie innego klucza). Najbardziej pożądanym i przy okazji ułatwiającym pracę opiekunowi stażu, dyrektorowi, a przede wszystkim komisji jest przyjęcie kryterium wg wymagań niezbędnych z zaakcentowaniem powinności – przynajmniej tych policzalnych (np. zajęcia obserwowane przez stażystę, przez opiekuna stażu, przez dyrektora czy zajęcia otwarte). Nie ma znaczenia w jaki sposób pisaliśmy plan rozwoju – w sprawozdaniu musimy się odnieść do

swoich zaplanowanych działań, ale w jakiej kolejności, czy wg jakiego klucza to zrobimy, to już zależy od ustaleń z dyrektorem. Oczywiście takie ustalenia mogły być zdefiniowane na początku stażu, ale warto się upewnić czy w tej kwestii nic się nie zmieniło, żeby niepotrzebnie nie dokładać sobie pracy.

Sprawy techniczne – urządzenia/materiały do prezentacji dorobku zawodowego (stażysta i kontraktowy), kserowanie i potwierdzanie zgodności z oryginałem dokumentów – to też trzeba ustalić. Bo przecież będzie się to działo najczęściej tuż przed zakończeniem roku szkolnego lub na początku wakacji. Żeby spokojnie się przygotować można te dokumenty, które już mamy (np. dyplomy) przygotować wcześniej, tak aby na koniec zostało nam do potwierdzenia tylko sprawozdanie i ocena.

Analiza planu rozwoju

Analizując swój plan rozwoju należy zwrócić uwagę na kilka istotnych szczegółów, dzięki którym napisanie sprawozdania będzie dużo łatwiejsze:

Sprawdzenie zaplanowanych działań i analiza stopnia ich realizacji. Zdarza się, i to wcale nie tak rzadko, że nauczyciel kończący staż zastanawia się kto mu napisał plan rozwoju. On jest taki „nie jego”. I jest to zrozumiałe, bo najczęściej przez ten czas stażu jednak się czegoś uczymy, nabywamy nowe umiejętności, mamy świadomość, że dziś zrobilibyśmy to, czy tamto inaczej. Koniec stażu to nie jest jednak czas na szukanie „dziury” w planie rozwoju. Jaki on by nie był, przychodzi czas, żeby się z niego rozliczyć. Musimy sprawdzić, które z zaplanowanych działań udało się nam zrealizować, a które nie. A jeżeli nie zrealizowaliśmy jakiegoś zadania, to dlaczego. Dobrze jest sobie na wydruku planu rozwoju ponanosić takie adnotacje lub spróbować jeszcze coś zrealizować.

Sprawdzenie spełnienia wszystkich wymagań niezbędnych na poszczególne stopnie awansu oraz powinności. O powinnościach i niezbędnych wymaganiach na poszczególne stopnie awansu zawodowego mówi w kolejnych paragrafach rozporządzenie dotyczące awansu.

I tak wg powinności: stażysta powinien mieć udokumentowane po 9 wzajemnych

obserwacji zajęć z opiekunem stażu i jedną obserwacją zajęć przez dyrektora placówki; kontraktowy – 12 zajęć (po 4 w każdym roku stażu) obserwowanych przez opiekuna stażu i jedną obserwację zajęć przez dyrektora. Dodatkowo powinien przeprowadzić dwa zajęcia otwarte dla innych nauczycieli; mianowany powinien mieć przeprowadzoną jedną obserwację zajęć przez dyrektora oraz przeprowadzić trzy zajęcia otwarte dla innych nauczycieli. Zarówno obserwacje zajęć, jak i zajęcia otwarte powinny być omówione z osobami obserwującymi, natomiast dodatkowo zajęcia otwarte powinny zostać poddane ewaluacji. Zajęcia otwarte nauczyciela kontraktowego powinien (w miarę możliwości) obserwować również doradca metodyczny w zakresie tych zajęć, natomiast zajęcia otwarte nauczyciela mianowanego, nauczyciel doradca metodyczny w zakresie tych zajęć lub nauczyciel konsultant lub przedstawiciel organu sprawującego nadzór pedagogiczny (por. § 6. 1, § 7. 1, § 8. 1 rozporządzenia)

Wymagania niezbędne do uzyskania poszczególnych stopni awansu zawodowego są określone odpowiednio w kolejnych paragrafach: § 6. 2, § 7. 2, § 8. 3 rozporządzenia. Nauczyciel stażysta i kontraktowy musi spełnić wszystkie osiem wymagań, natomiast nauczyciel mianowany musi spełnić trzy pierwsze wymagania, natomiast z czwartego wymagania wybrać dwa (z czterech proponowanych).

Segregowanie poszczególnych działań (niektóre z nich wpisują się w różne wymagania, trzeba więc zdecydować gdzie je przypisać). Nie można tego samego działania wpisać jako realizację dwóch lub trzech wymagań. Jednak są takie działania, których różne aspekty możemy przypisać do różnych wymagań. I tak, np. jesteśmy organizatorami konkursu, do którego przygotowujemy także naszych uczniów. Wtedy nasze działania możemy przypisać do różnych wymagań np. u nauczyciela kontraktowego – organizacja konkursu – do wymagania 7.2.6, a przygotowanie uczniów do tego konkursu 7.2.1, albo nawet 7.2.2 (por. Rozporządzenia MEN z dnia 26 lipca 2018 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli).

Wiadomo też, że w niektórych wymaga-

niach wystarczy je spełnić jednym elementem (np. program, publikacja, czy bycie liderem w jakimś obszarze wśród nauczycieli), ale są wymagania, które powinny być szeroko i wielotorowo udokumentowane (np. umiejętność wykorzystywania metod aktywizujących i narzędzi multimedialnych – tu nie może być omówiona jedna metoda i jedno narzędzie, czy np. poszerzenie zakresu działań szkoły i wskazanie tylko na zorganizowanie Dnia Matki)

Efekty dla szkoły i dla nauczyciela. Rozporządzenie mówi: Nauczyciel składa dyrektorowi szkoły sprawozdanie z realizacji planu rozwoju zawodowego, uwzględniające efekty jego realizacji dla nauczyciela i szkoły (zob. § 5 Rozporządzenie MEN z dnia 26 lipca 2018 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli). Najlepiej kiedy efekty wykazujemy przy konkretnych działaniach – bo inne efekty osiągniemy organizując wycieczkę, a inne przygotowując uczniów do konkursów. Efekty dla szkoły, to nie tylko efekty dla placówki, w której pracujemy, ale przede wszystkim dla uczniów nam powierzonych.

Właściwie analizując plan rozwoju – udało się nam stworzyć sprawozdanie – trzeba je tylko ułożyć, zredagować i opracować zgodnie z ustaleniami.

Awans da się przeżyć

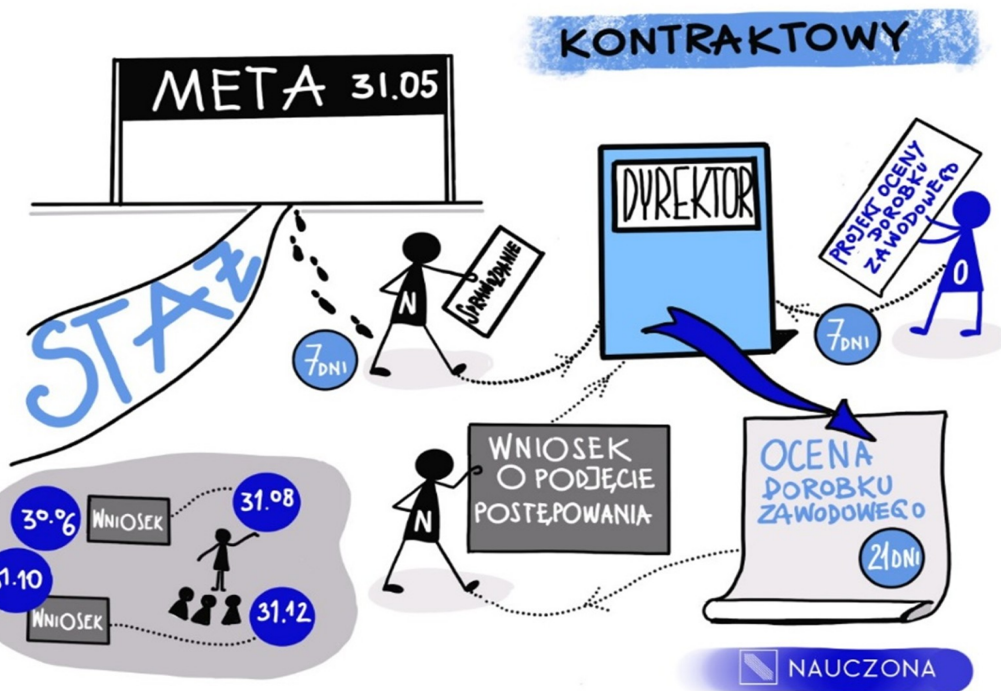
Mam nadzieję, że te kilka rad – nauczyciela dyplomowanego i eksperta od dwudziestu lat aktywnie uczestniczącego w komisjach awansowych – pomoże przebrnąć przez ostatnie dni stażu i uchroni przed łzami bezradności i mnóstwem niepotrzebnej pracy w czerwcu.

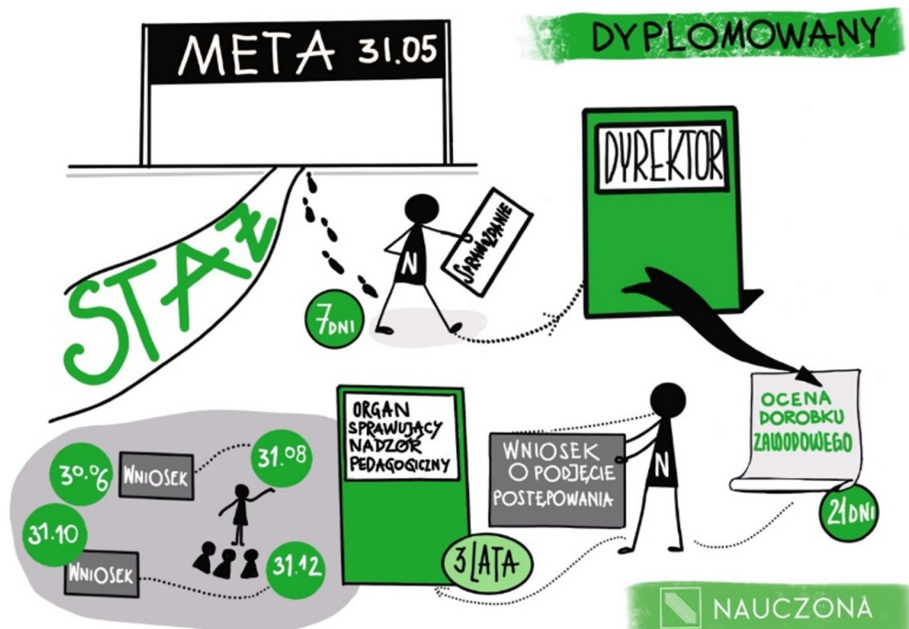
Po przygotowaniu sprawozdania pozostanie nam tylko kompletowanie i złożenie w odpowiednim organie dokumentów oraz przygotowanie do spotkania z komisją kwalifikacyjną lub egzaminacyjną... Ale to temat na kolejne „spotkanie”.

Dodatek graficzny...

Dla usystematyzowania procesu kończenia stażu udostępniam, za zgodą autorki – p. dr Danuty Kitowskiej (nauuczona.pl) notatki graficzne. Odnoszą się one do kolejnych stopni awansu, do których nauczyciel zmierza:

- niebieska dla stażysty;
- pomarańczowa dla kontraktowego;
- zielona dla mianowanego;

Edyta Piekarska, doradca metodyczny biologii, CDN w Pile

Jakie są trudności, a jakie potrzeby uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w czasie pracy stacjonarnej i zdalnej?

Uczeń o specjalnych potrzebach edukacyjnych w zespole klasowym to wyzwanie zarówno dla nauczyciela, jak i pozostałych uczniów. Jednak niejednokrotnie to wyzwanie dla samego ucznia, który w rzeczywistości szkolnej musi ciągle próbować sprostać stawianym przed nim oczekiwaniom. Często jest to bardzo trudne, a niekiedy wręcz niemożliwe. Kiedy pojawiała się możliwość pracy z uczniem w postaci zindywidualizowanej ścieżki kształcenia, przyniosło to zapewne wiele pozytywnych rozwiązań dla uczniów ze SPE. Nie jest to już typowa praca poprzez kształcenie w ramach zajęć indywidualnych, bowiem zostały tu stworzone warunki do integracji ucznia z zespołem klasowym i uczestnictwa w życiu klasy.

Mówiąc o uczniach o specjalnych potrzebach edukacyjnych, zwróćmy uwagę na cały wachlarz trudności oraz zaburzeń naszych uczniów, z którymi się stykamy w codziennej pracy. Na mocy rozporządzenia MEN z 3 sierpnia 2017 roku dotyczącego oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów mówimy o wymaganiach edukacyjnych oraz ich dostosowaniu do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia. A na czym to właściwie polega? Jak stosujemy ten zapis w przełożeniu na realizację treści nauczania naszego przedmiotu? Dostosowanie do możliwości i potrzeb uczniów jest oczywiście możliwe z uwagi na posiadanie przez ucznia stosownych dokumentów orzeczeń lub opinii przygotowanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, wydanych z uwagi na trudności i ograniczenia ucznia. W klasyfikacji wyróżniamy ograniczenia fizyczne (organiczne), które mogą być skutkiem chorób, urazów jak i zaburzeń życia płodowego czy uszkodzeń okołoporodowych. Najczęściej takie ograniczenia przejawiają się w postaci:

- uszkodzeń narządu wzroku
- uszkodzeń narządu słuchu
- uszkodzeń narządu ruchu (układu kostnego i/lun mięśniowego)
- porażeniem układu nerwowego, czego skutkiem może być niedowład kończyn
- uszkodzeniami mózgu oraz ośrodkowego układu nerwowego

Ponadto wyróżniamy ograniczenie psychiczne tak jak:

- niepełnosprawności
- zaburzenia aktywności
- ograniczenie doświadczeń i kompetencji.

Do ograniczeń społecznych zaliczamy: ograniczenie oraz upośledzenie funkcjonowania w rolach i w obszarach myślenia, percepcji wzrokowej, słuchowej, komunikacji czy też w sferze emocjonalnej. Pamiętajmy, że mając na uwadze dostosowania, mowa tu również o specyficznych sytuacjach w jakich znalazł się uczeń lub członkowie jego rodziny.

Jakie mogą być efekty pracy z uwzględnieniem takiej indywidualizacji w stosunku do ucznia? Efekty pracy oczywiście będą uzależnione od stawianych celów, materiałów nauczania oraz wymagań zawartych w programie nauczania. Jednak wcale nie mniej ważne są nasze relacje z uczniem, jego komunikatywność i zaangażowanie. Dodam, że trudności w pracy stacjonarnej są niewspółmierne z pracą zdalną. To zapewne już wielu z nas przetestowało na własnej skórze. A co z naszymi uczniami?

W sali lekcyjnej dbamy o odpowiednie warunki: miejsce siedzenia, ograniczona ilość rozpraszaczy na ścianach, gazetkach lub za oknem. Zawsze możemy też dyskretnie podejść do naszego ucznia i sprawdzić jak sobie radzi podczas pracy lub wesprzeć go w trudnościach z jakimi się boryka. W zdalnej rzeczywistości niestety często tracimy nad tym wszystkim panowanie... uczeń przebywa w pomieszczeniu, często przestrzeni wspólnej z innymi domownikami, gdzieś szczeka pies, śpiewa kanarek, bądź jeszcze na domiar złego „ktoś” z domowników ogląda program informacyjny lub serial...I jak te warunki pracy przekładają się na efektywną pracę ucznia? Otóż często ją uniemożliwiają, bo to że dziecko ma kawałek stolika czy biurko, sprzęt do pracy (telefon, tablet czy komputer) oraz książkę, zeszyt i piórnik jeszcze o niczym nie świadczy. Po pierwsze są problemy techniczne – przecież w każdym sprzęcie aplikacja do pracy zdalnej może mieć inny widok, a wszelkie załączniki lub linki do przesyłanych materiałów otwierają się w nowej zakładce w przeglądarce. Co przy pracy na telefonie lub tablecie, również może być znacznym utrudnieniem. Przy często spotykanym problemie z łączem internetowym, kiedy „Pani mówi jak robocik” lub słyszymy tak zwany „pogłos”, uczeń z nadwrażliwością słuchową przeżywa horror i najchętniej uciekłby (nie tylko z tej lekcji) z domu. Mnóstwo

kolorowych, migocących i śpiewających obrazów na każdej lekcji i słuchacz musi zdecydować czy chce w tym czynnie uczestniczyć, czy lepiej się „zmutować” bądź też udawać ma inne problemy techniczne. Każda czynność nauczyciela wymaga natychmiastowej reakcji: „podnieś/opuść rączkę”, „włącz/wyłącz mikrofon”, „włącz/wyłącz kamerkę”... a do tego standardowo zapisz, powtórz, odszukaj w tekście i wiele innych poleceń. Jak to ogarnąć umysłem, żeby nie zwariować? Ileż bodźców oddziałują na organizm w jednej chwili: natury psychicznej - ciągłość skupienia uwagi jest przecież ograniczona i to nie tylko w zależności od wieku, ale i dysfunkcji. Do tego wszechobecny stres i niepewność czy zdążę zapisać czy zrobię to dobrze, przecież za chwilę nauczyciel będzie chciał zadać następne pytanie lub zobaczyć zeszyt. A co z naturą fizyczną? Fizjologii nie oszukasz – jedzenie, picie, wizyta w toalecie, dodam jeszcze niewygodne krzesło lub co gorsza obrotowe, metka w koszulce „gryząca” po karku... Ale jesteśmy zdolni (zdolni - wytrzymali) i pracujemy dalej! Swoją drogą kto z nas w tym całym zamieszaniu pokusił się o lekturę wytycznych UNICEF dotyczących pracy zdalnej?

- uczniowie klas 1-3 dwie sesje po 30 minut,
- uczniowie klas 4-6 3-4 sesje po 30 minut,
- starsi uczniowie maksymalnie 6 sesji po 30 minut.

Może nie powinienem wtrącać rodzicielskiego spojrzenia, ale podzielię się tym czego nauczyłam się od mojego dziecka... takiego ucznia ze SPE. Jeśli jest wspaniała relacja, którą stworzył (zdążył) nauczyciel w klasie, to motywacja wewnętrzna jest dużo większa. Ale i nad tym musi czuwać „ważny obserwator” rodzic, który stara się być obok i wspierać kiedy jest taka potrzeba. A potrzeba jest zawsze, czasami wydawałoby się, że tego nie widać lub dziecko ją wypiera, jednak emocje prędzej czy później wezmą górę... Co zrobić żeby to wyprzedzić? Jak przeprowadzić takie zajęcia w klasie i mieć poczucie, że cele zostały osiągnięte?

PUNKT 1 Określ cele – stosuj prosty język, zrozumiały dla ucznia. Cele nich będą konkretne, realne i mierzalne, a ich ilość adekwatna do możliwości danej grupy.

PUNKT 2 Przygotuj zestaw materiałów, które wykorzystasz w realizacji treści nauczania np. różne ujęcie tych samych treści, a uczeń sam wybierze „swoją” sposób dojścia do wiedzy, ty stwórz mu do tego przestrzeń.

PUNKT 3 Zmodyfikuj metody i formy pracy. Wprowadź pracę na obrazie – udowodnij, że MÓZG LUBI OBRAZ ☺ wprowadź notatki graficzne i za-

chęć uczniów do ich wykonywania. Na początku może to być kolorowanie gotowych kart pracy. Przekaż tajniki ich wykonania, naucz rysowania ramek, kontenerków, szarf, a uczniowie sami zaczną robić swoje notatki. Pracuj na konkretnych przykładach, poproś o przygotowanie np. notatki dla kolegów i koleżanek, napisanie bajki, stworzenie modelu i omówienie jego budowy. Jeśli się uda uruchom wyobraźnię swoich uczniów „co by było gdyby ...?” i naucz ich myślenia krytycznego. Zastosuj szczerne kostki z tektury i umieść na ich ściankach pojęcia, a na drugiej ich wyjaśnienia, definicje. Poproś uczniów o zestawienie ze sobą pasujących ścianek. Pokaż jak przygotować domino przedmiotowe, w którym na kolejnych cegiełkach znajdą się pasujące do siebie skojarzenia, synonimy, pojęcia i ich definicje, przygotuj planszówki podsumowujące daną partię materiału □ może zamiast sprawdzianu... Utrwalaj treści poprzez interaktywne ćwiczenia wykorzystując bieżący i wcześniejszy materiał pracy, a w miarę możliwości odwołuj się do doświadczeń ucznia i łącz tę wiedzę z innymi przedmiotami.

PUNKT 4 Określ warunki i sposoby sprawdzania wiedzy i umiejętności TO NIE MUSI BYĆ TEST. To nie MUSI BYĆ na KONIEC DZIAŁU można wdrożyć takie utrwalanie i sprawdzanie wiadomości na każdej lekcji w sposób cząstkowy.

PUNKT 5 Zadanie domowe nie musi być nudne – pozwól doświadczać, podaj różne źródła wiedzy i inspiracji dostępne dla uczniów, ale nie ograniczaj ich „może znajdziecie jeszcze coś ciekawego” – zachęć do poszukiwań. Bazuj na zainteresowaniach i talentach uczniów to podstawa do efektywnej pracy. Zachęć poprzez nietypową formę zadania – sposób przekazu. Wprowadź animację np. gadające rośliny lub zwierzęta, wpisz zadanie w rozkładówce starej gazety, zapisz w postaci QR kodu, zaszyfruj w ukrytym hasle lub pytaniach prowadzących do zdobycia kodu dostępu. Zachęcaj do obserwacji, wnioskowania i obcowania z naturą np. wybierz się na spacer znajdź 5 liści drzew w różnych kolorach i odszukaj co to za gatunki, napisz opowiadanie, wiersz lub komiks o fotosyntezie. Obserwuj zachowania ptaków za oknem, w ogrodzie, w parku, w karmniku zrób om zdjęcia i rozpoznaj co to za gatunki. W ciągu wybranej pory roku (lub całego roku) zrób zdjęcia otaczającej natury, będące sposobem dokumentowania metody naukowej. Wykorzystaj przedmioty codziennego użytku i nadaj im drugie życie np. przygotuj model układu pokarmowego, oddechowego, kostnego, zbadaj pojemność płuc, zrób stetoskop, wykonaj przyrządy pomiarowe wykorzystywane w meteorologii, użyj do tego np. niepotrzebnych plastikowych butelek lub kubeczków. Zaproponuj wykorzystanie ciekawych

aplikacji komputerowych i telefonicznych, aby zainteresować uczniów daną partią materiału np. wirtualna mapa nieba, planety 3D, selfie z kosmosu, atlas grzybów, drzew czy krzewów, atlas anatomiczny 3D. Przygotuj model układu ciała człowieka lub propozycję Piramidy Zdrowia i Aktywności Fizycznej z produktów spożywczych znajdujących się w twojej kuchni i lodowce oraz przyrządów sportowych i pilek, które posiadasz.

Staraj się tak planować prace na swoich zajęciach oraz po nich, aby stworzyć uczniom przestrzeń, w której będą chcieli się rozwijać. Uwzględniaj różne style uczenia się oraz różne tempo pracy. Stwarzaj możliwości zasygnalizowania potrzeby pomocy przez ucznia np. konsultacje bezpośrednio po lekcji lub popołudniami. Przygotuj obszary do współpracy dla uczniów np. praca nad projektami.

DBAJ O RELACJE - Pytaj uczniów jak sobie radzą, ale też uspokój jeśli dziś coś im nie wyszło i zachęć do podjęcia ponownej próby. Pozwól na błędy, niech będą punktem wyjścia do dalszej pracy – nauki.

BĄDŹ AUTENTYCZNY – poproś o pomoc-podpowieść, jeśli sobie nie radzisz, nie wstydź się tego. Uczniowie też mogą nas wiele nauczyć ☺

Pamiętaj „każde dziecko ma potencjał, a to jak ten potencjał rozwinie zależy tylko od nas – nauczycieli, rodziców i po prostu dorosłych. Bazujmy na mocnych stronach dziecka!”

Zyta Czechowska - Nauczyciel Roku 2019

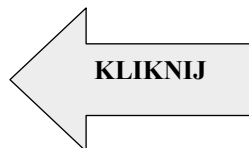
Mając na uwadze szeroko pojętą indywidualizację, warto jest udostępniając materiał dla grupy spersonalizować go do potrzeb naszych uczniów. Jedną z możliwości jest oczywiście zastąpienie treści słownej czymś w prostszej wersji np. schematem, obrazem. To co jest najważniejsze niech wyznaczają kryteria sukcesu dla ucznia jako baza kontrolna omawianych treści. Pamiętajmy o informacji zwrotnej – uczeń jest ciekawy co już wie, potrafi, a nad czym musi jeszcze popracować, co uzupełnić? Urozmaicaj

i modyfikuj zajęcia. Zastanów się nad ich ewaluacją, to cenna informacja. Ewaluacja nie musi być ankietą – kosz/walizka, dokończ zdanie Co Cię dziś zaskoczyło? Jaką wiedzę zabierzesz z dzisiejszych zajęć? Do czego możesz wykorzystać dzisiejsze informacje/ do czego Ci się to przyda? Wprowadź NaCoBeZu, przygotuj przypominającą informacyjną o terminach zadań do realizacji, naucz uczniów z niej korzystać. Stwórz kalendarz zadań do realizacji, oddania prac, sprawdzania wiedzy i umiejętności, to będzie bardzo pomocne. Uwzględnij terminy konsultacji z uczniami i/lub rodzicami, informuj ich na bieżąco co jest do zrobienia. Pamiętaj też o odpoczynku i higienie pracy uczniów. Twój przedmiot nie jest jedyny ☺

Tyle o dostosowaniach, trudnościach, wskazówkach (choć można by jeszcze więcej), a co z potrzebami - oczekiwaniami naszych uczniów? Jakie są ich oczekiwania w pracy na konkretnym przedmiocie? ci odważniejsi powiedzą „chcę dowiedzieć się czegoś więcej... o swoim ciecie, o organizmach żywych, o życiu w lesie, morzu, o przeszłości” itp. Ale czasami słyszymy też „Chcę żeby było ciekawiej” lub „żeby nie było nudno”. To bardzo ważne słowa, ponieważ wskazują na takie właśnie potrzeby i doświadczenia naszych uczniów, więc uwzględniajmy ich głos w naszych działaniach. Pamiętajmy, że szkoła – edukacja naszych czasów to system połączonych układów narządów i każdy z nas nauczyciel, uczeń i rodzic odpowiada za kondycję tego ORGANIZMU. Szanujmy ten ORGANIZM i dbajmy o zdrowie wszystkich układów, uwzględniając ich codzienne trudności, nadmiar bodźców, zmęczenie, a przede wszystkim możliwości psychofizyczne oraz sytuacje życiowe czasów, w których przyszło nam żyć. Nie zapominajmy też o słowach wielkich pedagogów:

„Dziecko ma prawo być sobą. Ma prawo do popełniania błędów. Ma prawo do posiadania własnego zdania. Ma prawo do szacunku. Nie ma dzieci - są ludzie.”

Janusz Korczak

Magdalena Ślawska, Zespół Szkół Budowlanych w Pile, Nauczycielka języka angielskiego

Facebook w służbie edukacji – jak wykorzystać możliwości mediów społecznościowych w nauczaniu

TIK to nie tylko aplikacje pozwalające grać w quizy. To również bardziej wyszukane rozwiązania, które dają nam szansę na stworzenie platform e-learningowych i wyniesienie edukacji zdalnej prosto w XXI wiek.

Facebook, TIK i edukacja XXI wieku

Proces nauczania właściwie nie zmienił się od 200 lat. W XXI wieku, w dobie Internetu oraz ogólnie dostępnych smartfonów modyfikacje są niezbędne. Osoby aktualnie uczące się wywodzą się z pokolenia tzw. cyfrowych tubylców i dla nich obecność technologii w codziennym życiu jest oczywista. Nauczyciel ma obowiązek implementować elementy TIK w swoim warsztacie tak aby wyjść naprzeciw oczekiwaniom uczniów i sprawić, że edukacja stanie się przyjemnością.

Dodatkowo warto zwrócić uwagę na brak autonomii uczniowskiej w szkole. O ile w przypadku pedagogów można mówić o półautonomii, o tyle w przypadku uczniów autonomia właściwie nie istnieje. Wprowadzenie TIK na stałe do naszego warsztatu pozwalało to zmienić chociaż w niewielkim stopniu a pomocny może okazać się tu portal społecznościowy Facebook.

O tym, że Facebook bije rekordy popularności wiadomo od lat. Okres kwarantanny przysporzył wszystkim portalom społecznościowym popularności a liczba ich użytkowników wzrosła gwałtownie. W pierwszym kwartale 2020 roku z samego Facebooka korzystało miesięcznie 2,6 mld ludzi! Uwadze wielu osób uciekło jednak, że media społecznościowe mają potencjał edukacyjny, który doskonale sprawdza się na co dzień a nie tylko w trakcie pandemii. Doskonalem przykładem są grupy edukacji społecznościowej.

Moduły edukacji społecznościowej – co to takiego?

Grupy edukacji społecznościowej to zwykle grupy na Facebooku, które pozwalają na grupowanie postów w tzw. moduły lub przewodniki. (Obecnie Facebook stopniowo u wszystkich użytkowników zmienia nazwę „moduł” na „przewodnik”). Dzięki temu grupa wygląda i działa jak prosta platforma e-learningowa. Zakładanie tego typu grupy nie różni się niczym od zakładania standardowej grupy. Wystarczy jedynie w ustawie-

niach zaznaczyć opcję „moduły edukacji społecznościowej”. Oczywiście grupę dodatkowo możemy ustawić jako prywatną bądź tajną.

Ten typ grupy pojawił się już w 2018 roku i zaskakujący jest fakt, że nie zdobył popularności wśród edukatorów. Rozwiązanie to ma wiele zalet: jest bezpłatne, dostępne na popularnym wśród młodzieży i dorosłych serwisie z poziomu wszystkich urządzeń mobilnych i komputerów, umożliwia stworzenie platformy, do której możemy zapraszać (lub usuwać) członków w dowolnej chwili. Dodatkowo każdy członek grupy może śledzić swoje postępy w realizacji poszczególnych modułów. Tak naprawdę raz stworzona grupa modułowa będzie nam, i naszym uczniom, służyć całymi latami, również po zakończeniu edukacji zdalnej.

Jak wykorzystać potencjał grupy edukacyjnej?

Moją inspiracją do stworzenia pierwszej grupy byli maturzyści i ich zmagania. Pracuję w technikum, gdzie liczna godzin języka angielskiego w tygodniu to zwyczajowo dwie lekcje a w cyklu nauczania zaledwie 300 godzin. Do tego dochodzi problem grup mieszanych o zróżnicowanym poziomie znajomości języka obcego, problemy uczniów zmagających się z dysleksją i specyficznymi trudnościami w nauce, zaległości młodzieży, która z przyczyn niezależnych od siebie opuściła dużą liczbę lekcji i nie była w stanie samodzielnie nadrobić braków. Wszystko to sprawia, że efektywne przygotowanie do egzaminu dojrzałości jest bardzo trudne.

Pomyślałam, że stworzę miejsce, gdzie uczniowie będą mieli dostęp do materiałów wyjaśniających najważniejsze zagadnienia, ale również takich, które pomogą im przygotować się do matury. Tak powstała moja pierwsza prototypowa grupa z modułami edukacyjnymi, która przez ostatnie 2 lata ewoluowała w małą platformę dedykowaną moim maturzystom. Znajdują się w niej moje autorskie materiały, ale też linki do bezpłatnych filmów, materiałów i ćwiczeń stworzonych przez wydawnictwa a wszystko to podzielone w moduły zgodne z zagadnieniami maturalnymi na poziomie podstawowym i rozszerzonym: słuchanie, czytanie, gramatyka, pisanie, opis zdjęcia, rozmowa na pod-

stawie materiału stymulującego (wybór opcji), rozmowa z egzaminatorem.

Autonomia

We wrześniu każdego roku szkolnego zapraszam do grupy uczniów klas maturalnych dając im tym samym narzędzie do dalszej pracy. Nie ingeruję już w to, czy i które zasoby wykorzystują i nie sprawdzam ich postępów w realizowaniu kursu. Dają im absolutną wolność i autonomię w realizacji materiału. Dzięki temu każda osoba samodzielnie decyduje o tym, gdzie ma największe braki i co powinna doskonalić. Regularnie pojawiają się prośby o dołożenie kolejnych materiałów w grupie, co daje mi pewność, że młodzież korzysta z zasobów grupy a sama autonomia działa na nią motywująco.

Materiały

Moduły edukacji społecznościowej dają takie same możliwości jak każda inna grupa – można wgrywać do nich pliki – tekstowe, audio czy wideo, wklejać linki do materiałów znajdujących się w innych serwisach, prowadzić transmisję na żywo.

Moja grupa bazuje na plikach pdf oraz ćwiczeniach interaktywnych. Korzystam wyłącznie z ma-

teriałów przygotowanych przeze mnie lub legalnie udostępnionych mi przez wydawnictwa językowe. Unikam wszelkich źródeł i materiałów, które mogłyby w jakikolwiek sposób łamać prawa autorskie dlatego min. nie udostępniam skanów podręcznika czy linków do serwisów umożliwiających gromadzenie i pobieranie plików.

Przykładowo moduł poświęcony czytaniu zawiera linki do tekstów na poziomie B1 oraz B2, co odpowiada maturze podstawowej i rozszerzonej, w serwisie test-english.com oraz link do nagrania webinaru poświęconego strategiom egzaminacyjnym z czytania (webinar wydawnictwa Nowa Era Angielskiego dla uczniów przygotowujących się do egzaminu dojrzałości).

Strona test-english.com jest warta uwagi jeśli przygotowujemy uczniów do jakichkolwiek egzaminów. Umożliwia ona wykonanie samosprawdzających się ćwiczeń z czytania, słuchania i gramatyki na poziomach od A1 do B2.

Wśród moich autorskich materiałów w grupie znajdują się ćwiczenia gramatyczne czy bazy pytań maturalnych

Magdalena Ślaska - angielski zawodowy
www.pjs.com.pl

CZŁOWIEK

What is your best friend like?

What kind of people do you like?

What clothes do you like wearing?

Clothes do not make a man – do you agree with that statement?

Describe your perfect girlfriend/boyfriend.

What is your worst quality?

What makes a good friend?

Describe your family.

What is your best quality?

What kind of people do you find annoying/interesting?

Jak uczniowie oceniają grupę?

Po pierwszym semestrze korzystania z modułów poprosiłam młodzież o wyrażenie opinii w anonimowej ankiecie. Od samego początku uczniowie bardzo entuzjastycznie podchodzili do pomysłu a wyniki badania tylko utwierdziły mnie w przekonaniu, że pomysł był trafiony.

Wszyscy maturzyści jednogłośnie uznali pomysł stworzenia grupy z modułami za dobry. Za największe plusy grupy uznali fakt, że wszystko mają w jednym miejscu oraz możliwość korzystania z zasobów w dowolnym miejscu i czasie. Jednocześnie za najważniejsze dla siebie uznali materiały z zagadnień gramatycznych oraz te do matury rozszerzonej.

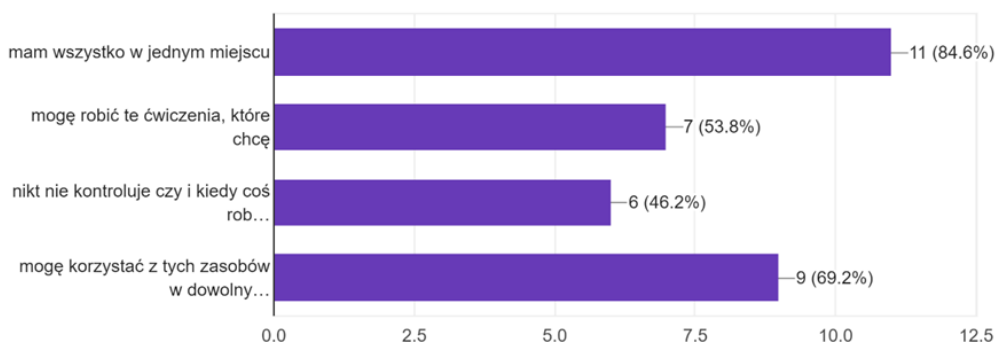
Czy pomysł założenia grupy na FB, gdzie masz dostęp do różnych materiałów przygotowujących do matury jest dobry?

13 responses

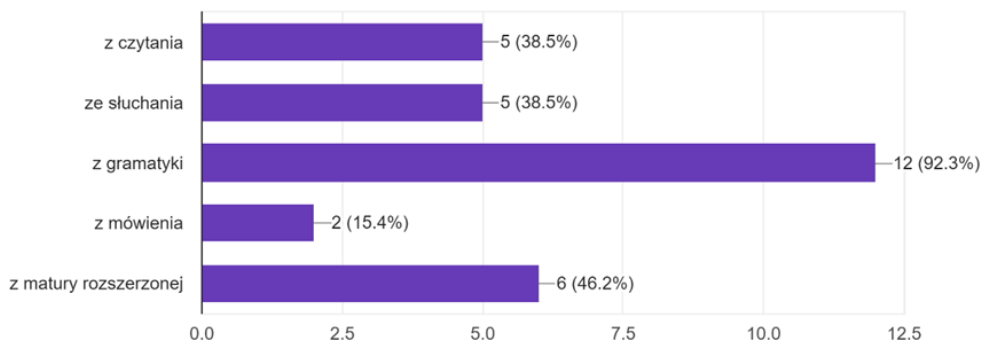
Jakie plusy ma praca z wykorzystaniem grupy modułowej na FB?

13 responses

Które materiały w takiej grupie są dla Ciebie najważniejsze, najbardziej przydatne?

13 responses

Dla kogo?

Uważam, że pomysł sprawdzi się idealnie w kontekście przygotowań do wszelkich egzaminów jak matura czy egzamin ósmoklasisty, ale również olimpiad. Rozwiązanie jest uniwersalne i odpowiednie dla każdego przedmiotu. Nakład pracy, który poniesiemy przygotowując grupę jest jednoznaczny ponieważ platforma będzie nam służyć tak długo, jak sami będziemy chcieli z niej korzystać.

Katarzyna Włodkowska, doradca języka polskiego, CDN w Pile

Góra Mocy, czyli jak rozwiązywać problemy?

„Najlepsi nauczyciele to Ci, którzy pokazują, gdzie patrzeć, a nie mówią Ci, co widzieć”

Jarosław Kordziński

W zdalnej edukacji szczególnie istotne jest dbanie o dobre relacje, dobrostan ucznia oraz eksponowanie mocnych stron naszych podopiecznych. Zmęczenie, spadek motywacji, obniżona samoocena, brak higieny cyfrowej, utrudnione kontakty rówieśnicze to przyczyny złego samopoczucia uczniów. Szczególnie istotne jest to, aby być uważnym obserwatorem, „czułym narratorem” i reagować na obniżenie nastroju.

Jak to zrobić? Jednym z pomysłów jest **Góra Mocy**. Są to krótkie ćwiczenia, które mają pomóc otworzyć uczniów na niestandardowe sposoby rozwiązywania problemów oraz poznania swoich mocnych i słabych stron. Na początek wyświetlamy uczniom autorskie karty z postaciami filmowymi (lub zdjęciami filmowych bohaterów) i prosimy o to, aby wskazali tę, z którą w jakimś aspekcie się utożsamiają. Ważne jest, aby uczniowie uzasadnili swoje zdanie. Zazwyczaj opowiadają o swoich wyobrażonych cechach, zwracają uwagę na to, co podziwiają u innych. W ten sposób dzielą się wartościami, które są dla nich istotne.

Kolejnym zadaniem o podobnym charakterze, jest próba zdefiniowania swoich mocnych stron przy wykorzystaniu kart DIXIT. Każdy uczeń wybiera jedną kartę, która zwróciła jego szczególną uwagę i chętni uczniowie dzielą się swoimi refleksjami. Pozostałe osoby i nauczyciel wskazują inne mocne cechy ucznia. Następnie prosimy uczniów o stworzenie swojego portretu na bazie opinii klasy i własnej. Zapisujemy na wirtualnej tablicy hasła i prosimy uczniów, aby odpowiedzieli na te pytania, którymi chcą się podzielić z grupą.

Zapisujemy na tablicy: Autoportret Mocy

i pytania, które pomogą zdefiniować marzenia, plany i drogę ich realizacji, ale również przeszkody, których się obawiają

Pytania:

Czuję się komfortowo, gdy...

Istotne jest dla mnie gdy...

Chciałbym, abyście wiedzieli o mnie, że..

Czuję obawę gdy...

Interesuję się...

Odwagi dodaje mi...

W wolnym czasie...

Przyjemność sprawia mi...

Jestem dobry w...

Chętnie pomogę przy..

Ważne dla mnie jest gdy...

Moją siłą jest...

Czuję się niepewnie gdy...

Potrzebuję wsparcia kiedy...

Sądzę, że trudnością w osiągnięciu celu może być...

Moim marzeniem jest...

Moim celem jest...

Planuję osiągnąć mój cel poprzez...

W ten sposób budujemy w uczniach zarówno poczucie wspólnoty jak i świadomość obszarów, które są SuperMocą ucznia. Mamy szansę również zauważyć, w jakich sytuacjach uczniowie szczególnie potrzebują wsparcia i motywacji do realizacji założonych celów. Pomagamy opracować również drogę do realizacji celów. Często bowiem uczniowie pielęgnują w sobie marzenie, którego nie wcielają w życie, ponieważ wydaje im się to abstrakcyjne i niemożliwe do wdrożenia.

Wspólnie opracowujemy etapy realizacji celu, marzenia i określamy mierzalny i realny czas weryfikowania efektów pracy, które wspomogą jego osiągnięcie. W trakcie tego warsztatu eksponujemy również wartość grupy w procesie realizacji celu. Wraz z uczniami tworzymy zapisujemy i marzenia, co bez wątpienia wzmacnia motywację i pomaga skupić się na realizacji celu. Akcentujemy podczas dyskusji funkcję wsparcia grupy w procesie odkrywania SUPERMOCY.

W trakcie warsztatu uczniowie uczą się również budować wspierające, konstruktywne komunikaty. Okazuje się, że trudnością początkowo jest formułowanie wzmacniających komunikatów oraz ich przyjmowanie. Dzieci, które dorastały pod ostrzałem krytyki, mają trudności w przyjmowaniu konstruktywnej informacji zwrotnej. Przy okazji rozmawiamy również o kulturze błędu. Zamiast akcentować słabsze strony, warto eksponować siłę i sprawczość ucznia. Warto podkreślić, że błąd jest jedynie źródłem wiedzy o nas, kolejnym krokiem na drodze do osiągnięcia celu, wartościową lekcją, która nie powinna być zaporą do działania. Niby oczywiste, ale...wydaje mi się, że w tej przestrzeni mamy przed sobą jeszcze wiele pracy.

Aby poddać pod dyskusję wagę relacji w zespole przytaczamy przypowieść anonimowego autora:

„Były sobie cztery osoby: Każdy, Ktoś, Ktokolwiek i Nikt.

Do wykonania było bardzo ważne zadanie i Każdy mógł je wykonać.

Każdy był pewien, że Ktoś je wykona.

Ktokolwiek mógł je wykonać, ale Nikt tego nie zrobił.

Ktoś zdenerwował się, bo to zadanie mógł wykonać Każdy.

Każdy myślał, że Ktokolwiek wykona to zadanie, ale Nikt nie zdawał sobie sprawy z tego, że Każdy tego zadania nie wykona.

CDN

Centrum Doskonalenia Nauczycieli
w Pile

Skończyło się tak: Każdy oskarżał Kogoś, podczas gdy Nikt nie zrobił tego, co Ktokolwiek mógł zrobić.”

Po przeczytaniu wspólnie formułujemy wnioski dotyczące istoty pracy grupowej, poczucia sprawczości i odpowiedzialności za realizowane wspólnie projekty. Do udziału w warsztatach warto zaprosić specjalistów, którzy podzielą się z nami wiedzą na temat neurodydaktyki i przeprowadzą warsztaty dotyczące metod skutecznego uczenia i sketchnotingu. Idea ta została zaproponowana przez uczniów, którzy stwierdzili, że szkoła wymaga, aby młodzież się uczyła, nie pokazując jej, jak to robić.

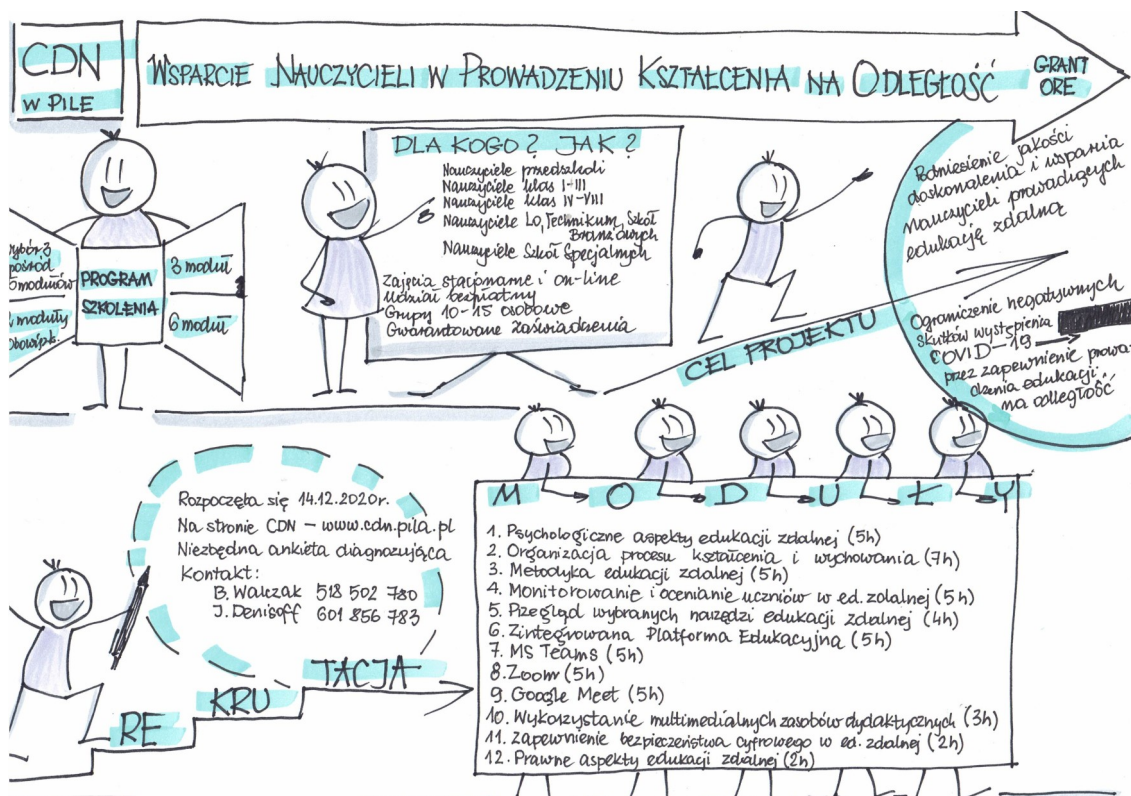
SUPERMOC nie jest wrodzoną cechą, ale umiejętnością, którą każdy może osiąść. To kombinacja wytrwałości, pracy, uporu i wiary w to, że możemy wpływać na kierunek, w którym podążamy. W tym procesie wielką nadzieję pokładam w nauczycielach, których wsparcie bywa czasem jedynym, które otrzymują dzieci.

Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Pile prowadzi szkolenia nauczycieli z grantu projektowego ORE pn.

„Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość”.

Ponad 200 nauczycieli zostanie przeszkolonych w dwunastu modułach w formie stacjonarnej i online.

Zajęcia poprowadzą doradcy metodyczni, pracownicy biblioteki pedagogicznej i konsultanci z naszej placówki.

Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Pile

64-920 Pila, ul. Bydgoska 21

tel. 67 352 17 50

www.cdn.pila.pl